

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA

GJYKATA SUPREME/VRHOVNI SUD

Vrhovni sud Republike Kosova, na osnovu člana 26, stav 1. tačka 1.4 Zakona o Sudovima br. 06/L-054, na Opštoj Sednici održanoj dana 07 novembra 2022 godine, sa većinom glasova usvojio je sledeće:

NAČELNI PRAVNI STAV

U radnim sporovima u kojima je radniku ukinut radni odnos zbog povrede radnih obaveza, prema Uredbi UNMIK-a br. 2001/27 od 8 oktobra 2001 godine o Osnovnom Zakonu o Radu na Kosovu, odnosno po pitanju pokretanja, odvijanja i okončanja disciplinskog postupka, ne primenjuju se odredbe Jugoslovenskog Zakona o radu iz 1977 godine sa odgovarajućim izmenama, odredbe Zakona o radnom odnosu SAPK (Službeni List 24/22 juni 1984 godine), i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o radnom odnosu (Službeni List SAKP br. 14/1987 od 24 aprila 1987 godine) a ni odredbe kasnijeg zakona o radnom odnosu SAKP Službeni List br. 12/1989 od 14 aprila 1989 godine, koji nije bio na snazi 22 marta 1989 godine, a na koji se datum poziva Uredba UNMIK-a br. 1999/24, od 12 decembra 1999 godine koja u stavu 1.1 tačka b), kao važeći zakon na Kosovu propisuje zakonodavstvo koje je bilo na snazi na Kosovu 22. marta 1989 godine.

Međutim u takvim slučajevima prekida radnog odnosa zbog povrede radnih zadataka, ako se unutrašnjim propisima poslodavca predviđa odvijanje dicipinskog postupka, isti su dužni da poštuju i sprovode ove uredbe o disciplinskom postupku.

U pogledu blagovremenosti traženja sudske zaštite, pitanje koje je nije regulisano odredbama UNMIK-ove Uredbe br. 2001/27 od 8 oktobra 2001 godine o Osnovnom zakonu o radu, trebalo bi primeniti članove 178, 179 i 181 Zakona o udruženom radu, Službeni list SFRJ br. 11/1988 od 10 februara 1988 godine kojim se predviđa interna žalba unutar organa poslodavca i pred sudom, te blagovremenost traženja pravne zaštite iz radnog odnosa pred poslodavcem ili sudom.

O b r a z l o ž e n j e

Odredbama UNMIK-ove Uredbe br. 2001/27 od 8 oktobra 2001 godine o Osnovnom Zakonu o radu, od člana 9 do člana 12, radni odnos radnika predviđa kao ugovorni odnos između poslodavca i radnika, takođe predviđa i slučajeve kada se ukida radni odnos: član 11.1(tačka a, b, c, d, e, i f); ozbiljne slučaje lošeg ponašanja radnika član 11.2 i 3, i odgovarajući postupak prekida radnog odnosa u tim slučajevima, te prekid ugovora o radnom

odnosu zbog ekonomskih, tehnoloških ili strukturalnih promena u preduzeću. Iz toga proizlazi da je ovom Uredbom predviđeno da do raskida ugovora o radu može doći i bez obaveze pokretanja disciplinskog postupka i da je poslodavac, u slučajevima ozbiljne povrede obaveza iz radnog odnosa ili nezadovoljavajućeg vršenja obaveza od strane radnika, obavezan jedino da obavesti radnika o nameri raskida ugovora o radu i da to obavestjenje treba da sadrži i razloge za raskid ugovor, te da poslodavac održi sastanak sa radnikom i na tom sastanku poslodavac zaposlenom daje usmeno objašnjenje o razlogu za raskid ugovora. Na tom sastanku radnik ima pravo da traži da bude prisutan i jedan predstavnik sindikata. Međutim, u slučaju prekida radnog odnosa zbog povreda radnih obaveza, ako je internim propisima poslodavca predviđeno odvijanje disciplinskog postupka, poslodavci su dužni da poštuju i sprovedu isti pravilnik o disciplinskom postupku.

Obzirom da ovaj Osnovni Zakon o radu uopšte ne sadrži odredbe za podnošenje žalbe na odluke poslodavca za prekid radnog odnosa a ni o blagovremenosti podnošenja žalbi, na drugoj strani pravo radnika da podnese žalbu na te odluke je osnovno ljudsko pravo zagarantovano članom 32 Ustava Republike Kosova, pravnu osnovu za podnošenje žalbe i blagovremenosti interne zaštite unutar organa poslodavca i u sudu, treba tražiti u važećem zakonodavstvu prema Uredbi UNMIK-a br. 1999/24 od 12 decembra 1999 godine koja pod članom 1.1 tačka b, kao pravosnažni zakon predviđa zakonodavstvo koje je bilo na snazi 22 marta 1989 godine.

Članom 178, 179 i 181 Zakona o udruženom radu, Službeni list SFRJ br. 11/1988 od 10 februara 1988 godine propisuje interno podnošenje žalbe u organima poslodavca i u sudu, te blagovremenost da se traži zaštita prava iz radnog odnosa kod poslodavca i u sudu. Odredbe koje treba primeniti u gore navedenim situacijama bile su na snazi do 14.10.1989 godine kad je stupio na snagu Zakon o osnovnim pravima iz radnog odnosa službeni List br. 60/89 koji svojim članom 92 ukida ove odredbe i neke druge odredbe Zakona o udruženom radu.

(Načelni pravni stav usvojen na Opštoj sednici Vrhovnog Suda, održanoj dana 07.11.2022 godine)